

Cena numeru 25 gr.

Redakcja i Administracja
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 103-98
Telefon Administracji 103-10
Adres dla telegramów:
NAPRZÓD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznik z 5/50

WYDAWANY
W KRAKOWIE
ZAKŁADY
MIESIĘCZNIK
Za zmianę adresu 60 gr.
Wykosił oddzielenie rasy
z wyjątkiem pociągów
i dni poświęconych
Konto PKO Kraków 400.078

Za ciężko dla trzech

(Korespondencja własna „Naprzodu”)

Warszawa, 28 lipca.

Nie pamiętam, aby kiedykolwiek w ministerstwie skarbu było więcej jak dwóch podsekretarzy stanu, t. zw. wiceministrów. Także za czasów Grabskiego, gdy montowano nową walutę, wystarczał często jeden wiceminister — może dlatego, że poprzedni ministrowie byli większymi fachowcami i potrafili sami dysponować.

Dziś ministerstwo skarbu ma już dwóch wiceministrów, a mówi się o powołaniu trzeciego. Przysięgając, że ten trzeci wiceminister jest potrzebny, gdyż obecna praca jest dla trzech głów: ministra i dwóch tylko wiceministrów za ciężką. Wiadomo przecież, co to są za głowy: dwie zupełnie obce powierzonymu im dziełu, trzeci tak wszechstronny i tak zajęty, że fizycznie nie jest w stanie robić za trzech.

Sam minister skarbu p. Jan Piłsudski nigdy nie miał i chyba także teraz nie ma pretensji do uchodzenia za znawcę resortu, na którego czele brat go zapropomował p. prezydentowi Rępliej do zamianowania. Całe życie był sędzią, finansami nigdy się nie zajmował, a tu nagle kładą mu iść i robić i to na naczelnym stanowisku! Jako człek z kłóśmi poczciwy nie nieważdnie powiedział sobie, że musi mieć pomocników takich, którzyby posiadali większą niż on — powiedzmy — rutynę, gdyż wielkich kwalifikacji w gronie kandydatów sanacyjnych na wszystkie posady nie znajdzie się. Dał mu na takich pomocników pp. Koca i Starzyńskiego, t. j. pierwszego odziedziczył po swym poprzedniku, drugiego wydobyci z cienia.

P. pułkownik Koc wprost z krzesła naczelnego redaktora „Gazety Polskiej” przemiłował się na fotel wiceministra skarbu. Nic w tem nadzwyczajnego, że dziennikarz zostaje kierownikiem tak ważnego i tak skomplikowanego resortu; mógł adwokat Poincaré, który nigdy z finansami nie miał do czynienia, stać się zbawcą waluty francuskiej, dla którego dziennikarz Koc nie mógł dokonać trochę mniejszych rzeczy? Mógł to tembardziej, że przecież i dziennikarz — odrazu na kierowniczym stanowisku — został nieobciążony zupełnie znajomością rzeczy. Został więc p. Koc wiceministrem i odrazu „wyspecjalizował” się w jednym kierunku: w prowadzeniu rokowań o pożyczki. Bardzo to ważna robota; wiadomo bowiem, że poszukiwanie pożyczek należy do najważniejszych zadań ministra skarbu, nie tylko w Polsce.

P. Koc miał okazję okazać swe zdolności jako kierownik delegacji — we własnej osobie — do rokowań o tzw. pożyczkę kolejową z konsorcyum francuskim. Mimo że Sejm, a jakże, uchwalił — głosami BB — ośnośne przedłożenie, niektórzy wiceministrowie nie wie, jak ta sprawa wygląda: czy jest to pożyczka, czy wspólne przedsiębiorstwo, czy proposita sprzedaż nieukończonych linii kolejowej i to sprzedaż, jak wykończonych, bez pieniędzy. Zdaniem rzeczywistych znawców p. Koc nie zdał egzaminu na medjatora pożyczkowego, ale wiceministrom

Musimy zapomnieć o przeszłości

Słowa te wypowiedział premier angielski MacDonald w Berlinie na przyjęciu wydanym na jego i Hendersona cześć przez rząd niemiecki. I dodał jeszcze, że przyszłość zależy od polityki, którą powinni prowadzić tylko ludzie dobrej woli.

O jakiej przeszłości mówił MacDonald? O niedawnej przeszłości, gdy Anglia i Niemcy zwalczały się — nie obrazowo — na noże. Walka się skończyła, Anglia zwyciężyła i osiągnęła swój cel: pozbyła się niebezpiecznego konkurenta, dla niej sprawa się skończyła, zaczyna się nowy rozdział w historii: jak z byłego przeciwnika zrobić znowu odbiorcę swych towarów. A że odbiorcą i to dobrym może być tylko ten, kto ma pieniądze, zatem w interesie Anglii leży, aby Niemcy gospodarować dobrze stały.

Nie po raz pierwszy MacDonald nie tylko słowno ale i czynem dowiódł, że słowa o zapomnieniu przeszłości nie są tylko frazesem bankietowym. Gdy MacDonald po raz pierwszy w r. 1924 doszedł do władzy, miał szczęście, że we Francji był u steru rząd Herriota, o którego poglądach demokratycznych i pacyfistycznych — naturalnie w zrozumieniu radykalnego ale zawsze burżua — nikt nie wąpił. MacDonald i Herriot wzięli się wspólnie do dzieła, którego nie dokonali traktaty pokojowe: do rzeczywistej pacyfikacji Europy. I doprowadzili do skutku „protokół geneński”, jedyny dotychczas dokument gwarantujący pokój.

Po upadku rządu MacDonalda następny rząd konsali i czynem dowiódł, że słowa o zapomnieniu przeszłości nie są tylko frazesem bankietowym. Gdy MacDonald po raz pierwszy w r. 1924 doszedł do władzy, miał szczęście, że we Francji był u steru rząd Herriota, o którego poglądach demokratycznych i pacyfistycznych — naturalnie w zrozumieniu radykalnego ale zawsze burżua — nikt nie wąpił. MacDonald i Herriot wzięli się wspólnie do dzieła, którego nie dokonali traktaty pokojowe: do rzeczywistej pacyfikacji Europy. I doprowadzili do skutku „protokół geneński”, jedyny dotychczas dokument gwarantujący pokój.

Pakt locarneński był, co wszyscy dziś przyna-

ją, robotą niewykończoną, wymagającą ciągłych naprawek i uzupełnień. Przysiół on jednak jeden wielki sukces: wstąpienie Niemiec do Ligi narodów i umyślowienie na zewnątrz, że nie istnieje już podział na państwa zwyciężyciel i zwyciężone. Mimo to niepewność panowała dalej: raz Niemcy podpisyli protensje rewizjonistyczne, drugi raz Francja okazywała niechęć do wyścignięcia konsekwencji z Locarna: do ograniczenia zbrojeń. — Próbowano walczyć z temi brakami Locarna przez podpisanie paktu Kelloga i zławo się, szczególnie po historycznej wizycie Stresemanna w Paryżu, że świat przecież przejdzie na normalne lory, tembardziej, że po długich meczaniach przyszedł do skutku program dla międzynarodowej konferencji rozbrojeniowej, dla której już wyznaczono termin, miejsce i wybrano przewodniczącego.

Nagle nastąpiły komplikacje: złamanie się gospodarcze Niemiec. Jedno było w tej sprawie wspólne we wszystkich państwach, mianowicie uznanie, że ta katastrofa nie może być zostawiona samym Niemcom do uporządkowania, lecz że do tego potrzeba akcji międzynarodowej. Z tego uznania wynikły konferencje w Paryżu i Londynie ze swym następstwem: wizytą ministrów angielskich i amerykańskich, które w przyszłości i Francji, w Berlinie. Pomoc Niemcom chcą dać wszyscy, z tą jedynie różnicą, że jedni ofiarują ją bez, inni pod pewnymi warunkami. W tem właśnie leży cała waga słów MacDonalda, jeżeli się uwzględni, że znane warunki frankomski w pewnej mierze nawiązują do przeszłości, której MacDonald właśnie się wyrzeka.

Gdy Berlin da lepszy wynik niż dały Paryż i Londyn? Nie chodzi tyle o to, czy wyniknie z tego pomocy dla Niemiec, ile o to, czy wyniknie z tej i z następnych wizyt i konferencji to, co najważniejsze: uspokojenie świata przez faktyczne przekreślenie przeszłości, przez uniemożliwienie jej w przyszłości. A do tego — jak powiedział MacDonald — potrzeba ludzi dobrej woli. Czy znajdują się tacy wszędzie?

pozostał i zapewne nieraz będzie jeszcze miał okazję przejechać się zagranicę — dla dopełnienia wykwalifikowania w fachu, który mu kazano wykonać.

Jako jedyny w ministerstwie skarbu fachowiec uchodzi p. Starzyński. Jest to, jak powiedziałem na wstępie, człowiek tak wszechstronny i tyle sobie sam dobrał zajęć, że mimo młodości i zdrowia sam całej pracy nie podoła. Zresztą kto wie, czy p. Starzyński przypada do gustu „miarodajnemu czynnikowi”. P. Starzyński uchodzi za „zakapturzonego socjalistę” jako zwolennik tzw. etatyzmu — on sam zaprzecza temu — a ten „czynnik” obecnie nie lubi nic, co z socjalizmem ma choćby najdalejsze pokrewieństwo.

Wobec tego stanu rzeczy tylko śledziennik albo szukający dziury na całym możliwy twierdzi, że trzeci wiceminister skarbu jest zbędny. Owszem, oddałby on za marnych 10 tysięcy zł. rocznie znaczne usługi, uzupełniając to, czego tamci nie potrafili, albo czego im nie pozwala zrobić. Kto będzie tym trzecim, mówią różnie. Wymieniają profesora uniwersytetu wileńskiego p. Zawadzkiego, którego nikt co do specjalnych kwalifikacji nie zna. To jednak nie nie szkodzi, mieliśmy już przykłady, że szczególnie profesorowie tego uniwersytetu do wszystkiego się nadają, np. prof. Szymanski na marszałka Senatu. Może w Piłkiszakach w gronie: marszałek Piłsudski, premier Prystor i minister skarbu Jan Piłsudski

decyzja już zapadła — czekamy na najbliższego „Monitora”, a dowiemy się, kto będzie czwartym filarem naszych kruchych finansów.

Sprawy partyjne

ZPPS

Posiedzenie ZPPS odbędzie się dnia 4 sierpnia, we wtorek, o godz. 11 rano, w lokalu ZPPS w Sejmie. Prezydium.

Bezrobocie

Wedle danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, tygodniowe sprawozdanie z rynku pracy za ostatni tydzień wykazuje w dniu 28 lipca 263.406 bezrobolnych zarejestrowanych. W porównaniu z tygodniem poprzednim bezrobocie spadło o 5175 osób.

**Lekarz-Dentysta (Stomatol.)
Dr. ALFRED SYROP**
po powrocie z Berlina
ord. ul. św. Agnieszki 2.
Leczenie ropienia dziąseł. Porcelanowe korony, szyny i mostki.

Wielkie dni z czerwonego Wiednia

IGRZYSKA NA STADJONIE I POCHÓD OLIMPIJSKI. — WIEDEN POD ZNAKIEM OLIMPIADY I MIĘDZYNARODOWKI SOCJALISTYCZNEJ

(Korespondencja własna „Naprzód”)

Wiedeń, 27 lipca.

„Czem Rzym jest dla świata katolickiego, tem Wiedeń staje się dla socjalistów”, — słyszało się wśród delegatów na międzynarodowy Kongres socjalistyczny i wśród gości olimpijskiej, którzy tu się gromadzą do Wiednia z okazji II-iej Olimpiady robotniczej i Kongresu Międzynarodówki.

Sobota popołudniu. Wielkie miasto przerywa pracę tygodniową. Niedzielną odpoczynek wchodzi w swe prawa. Ale zamiast spokoju i stopniowego wymierania miasta, jak zwykle w letnie sobotnie popołudnia, wielkie miasto nowoczesne zapelnia się życiem nowym, życiem niezwykłym i niewidzianem jeszcze w wielu innych stolicach.

Srodek miasta, na krańcach miasta, w parkach i na skwerach, w tramwajach, ulicach wszędzie pełno. Gwarzący ruch odbywa się wzdłuż i wszerz, wprostek całego Wiednia. Jeżdżą i chodzą ludzie najniepodziwianiej ubrani i wszelkimi językami świata mówiący. Grupy chłopców i dziewcząt w kostiumach gimnastycznych, niemal kapielowych; kolonny umundurowanych, wyćwiczonych młodzieńców; często w tłumie raczejwini się chorągiewka, a już na wszystkich pierśiach dumnie wyrasta czerwony kółdzik.

Wesoło i swobodnie przewala się ten tłum ulicami Wiednia. Gmachy publiczne przystrojone są białą czerwona flagą stolicy, na obrysim placu Schwarzenberga powiewają kolory kilkudziesięciu państw, a z wielu domów prywatnych zwisają czerwone sztandary.

CZERWONY KOLOR PRAWIE Z KAŻDEGO OKNA POLSKA NA ULICE

w dzielnicach robotniczych i w Nowym Wiedniu, wybudowanym przez socjalistyczny zarząd miasta.

Pod wieżor mrowisko ludzkie wreszcie ustala sobie kierunek wspólny. Wszystkie różnobarwne i wielogłębokie strumienie zlewają się do szerokiej głównej alei Prateru, prowadzącej na Stadion Olimpijski. O godzinie 7 ma tam odbyć się przedstawienie.

Stadion, nowy, niedawno przez zarząd miasta oddany do użytku, mieści 60 tysięcy widzów. Cały ten stadion zapelniony jest do ostatniego miejsca. Stoją i siedzą tłumy, wypełniając każdą wolną przestrzeń. Jak chabry, jasnieja w tłumie łosze niebieskie koszulki.

Tłum porusza się, fafuje, szumi radośnie, kiedy pojawiają się tłumien jego wodzowie: Karol Seitz, burmistrz Wiednia, Fryderyk Adler, sekretarz Międzynarodówki, Juliusz Deutsch, wódz Schutzbundu i inni.

Misterium zaczyna się. Na zieloną murawę Stadionu, po którego środku stoi wieżyczka niebieskimi zasłonami pokryta, z czterech stron wchodzi grupa w kostiumach średniowiecznych. Kowale z młotami, ustawiają się przy kowadle, wieśniacy z kosami, rzemieślnicy, kobiety.

ODBYWA SIĘ PRACA, WOLNA, ZADOWOLONA BEZ PRZYMUSU.

Każdy widzi płon swojej pracy i cieszy się, kiedy jest ukończona. Tańce i śpiew znamionują koniec tej wolnej pracy.

Aż w rozbarwiony tłum wpadają dźwięki dziwne, niepokojące, ogłuszające. Huk żelaza, grzyt trybów, dzwonienie stali, nieznośny i niespokojny, monotoniczny hałas nowoczesnej fabryki.

Pod tę ponurą muzykę nowoczesności wkraczają szare, jednolite masy zgłębionych, zmęczonych, smutnych postaci. Na widok tych niewolników, pierzcha tłum wyekłębionych ludzi wolnej pracy i znikają.

Proletariat produkt kapitału, nowoczesnego wypełnia Stadion. Masy pod piekielną tę muzykę fabryczną wykonują ruchy swej pracy zabożo ciężkie i zabożo jednostajne. Z wierzołka wieży spada zasłona i ukazuje się wielka, złota, lśniąca zadowoleniem i pewnością siebie — ręba kapitału. Odsłania się wnętrze wizer: biuro z niewolnicami przy maszynach do pisania. Głos rozlega się, zrywający robotników do pracy i do pokory. Pracuj i bądź posłuszny, a wzniesi cię do szczytów światła... A wnet ten sam głos objawia triumfalnie wzrost cen akcji. A potem znowu wezwie do modlitwy. I znowu szereg łez panu swemu — kapitałowi radośnie zakomunikuje...

A tłum pracuje pod muzyką fabryczną i pod wzwanie tej tuby kapitalistycznej, i pod okrzyki triumfu giełdżarza. Pracuje bez wycieczek, bez odrywania się od monotonicznej pracy.

PADNIE NIEJEDEN I NIEJEDNA W TEJ PRACY

Murawa usłana jest ciałami. A głos kapitału ryczy i wzywa do pracy, a muzyka piękna nie milnie. Wyrwie się jednak kilku z tłum. Nie wytrzymał, zhunował się, Czerwony sztandar ukazuje się nad ich głowami. Wzywają innych do buntu, do walki o wolność. Tłum jest bierny: słucha i rozważa. Już jednak wpadają ludzie umundurowani i uzbrojeni. W czworobok bagnety obchylają zbuntowanych. Sztandar chwile się i — znika. Tłum, bierny i chłodny, wraca do roboty, pod ochroną bagnety.

Aż gruchnie słowo wojny z czterech stron Stadionu stanie uzbrojony Anglik, Francuz, Niemiec, Amerykanin i każdy wezwie do świętej, boskiej wojny przeciwko innym bogom.

TŁUM, KTÓRY NIE POSZEDŁ ZA BUNTOWNIKAMI, UWIERZY W TĘ WOJNĘ

Wypręża ramiona, wprostują się, krokiem marszowym pódą za uzbrojonymi. Wojna, Biegna ludzie uzbrojeni po Stadionie, dymem żrącym zastanym. W gnieniu oka zamienia się piękna murawa na pobokowisko okrutne.

Kiedy ten obraz znika, zjawiają się na nowo masy robotnicze. Niby znowu zabierają się do tej swojej żmudnej pracy, ale już czują inne nastroje: robotnicy są pewniejsi, śmielsi, głowy wyżej trzymają.

I już nie żachną się, kiedy zobaczą czerwony sztandar: rozlega się zew: Genossen — Towarzy-sze — i zew ten od jednego do drugiego przechodzi, jak prąd elektryczny, aż z pierśi tysięcy wyrwie się potężne wołanie: Genosse, Genosse...

W mroku ukazują się dziewczyny, łańcujące w białych, powiewnych szatach. Zapalają się pochodnie na całym Stadionie. Bataliony młodzieży sportowej z pochodniami maszerują po murawie. Światło pochodni zalewa Stadion i rozbrzmiewa z pierśi dziesiątków tysięcy, wspaniała „Marsyljanka” i „Międzynarodówka”...

Marsz pochodzi, który rozpoczął się na Stadionie, wyruszył z Prateru na miasto.

Tysiączne tłumy pod potężnym wrażeniem widowiska idą

POCHODEM PRZED JASNO ILLUMINOWANY RATUSZ

Najazutrz, w niedzielę, przed parlamentem defiluje pochód olimpijski. Dwaście kilka państw, 120 tysięcy uczestników, kilka tysięcy sztandarów. Młodzież w strojach sportowych i gimnastycznych, Schutzbund austriacki, Reichshanner niemiecki, cała armia robotnicza, sprawna, wyćwiczona, entuzjastyczna.

Armia ta składa się Czerwonego Wiedniowi i podziękowanie za przyjęcie. Trzy i pół godziny trwa pochód. Potęgą socjalizmu austriackiego i międzynarodówki robotniczej przesława się przed oczyma. Niech rośnie i wzmagaj się Niech wszędzie taka będzie, jak tu, w kochanym, czerwonym Wiedniu.

J. S.

Dalej mówca wskazał na charakterystyczny epizod podczas ostatniej konferencji londyńskiej i oświadczył:

„Najboleźniejszą politykę świata były zebrani, gdy jednego wieczora odbywały się manewry lotnicze nad Londynem. Byli to niezapomniany widok, gdy nagle nad zaciemnionym miastem pojawiło się 1500 samolotów. Czy wtedy politycy powzięli sobie, że te samoloty niosły 54 ton bomb, z których każda wystarczała do zniszczenia pół mili kwadratu obszarów w okolicy? Czy politycy oświadczyli, że w tych samolotach są powie-
działe sobie, że każdy z tych samolotów na wypad-
dek prawdziwej wojny może unieść pół tony za-

zów trudzących, wystarczającej do
**ZDMUCHNIĘCIA OSTATNIEGO TCHNIENIA
ŻYCIA W MIEŚCIE?**

Nowocześnie broń jest straszniejsza niż lody-
kowiec, dlatego i wysiłek w zbrojeniach są nie-
bezpieczniejsze niż kiedykolwiek.

**MUSIMY WALKĘ O ROZBROJENIE PODJĄĆ
WSZYSTKIM SIŁAM**

Każdy rząd, który zwalcza rozbrojenie, ogłosił
za śmiertelnego wroga ludzkości. Uszanujcie za
wszędzie tego wszystkiego, co ma ludzka postać.
Jest w drodze”

...w ostatnich czasach zauważono wielkie
zbliżenie pomiędzy p. Skrzyńskiego a wicemin-
istrem Beckiem. P. Beck często bywał na
posuniętych przyjęciach u p. Skrzyńskiego i re-
nowował mu się takimiż przyjęciami u sie-
bie.

I oto zaskądzie p. Beck wyjechał wczoraj na
urlop, dzisiaj ukazał się mały atak p. Skrzyń-
skiego na p. Zaleskiego. Atak ten jest nie-
wątpliwie równocześnie ofensywny („Idźmy do
roby!”). W wywiadzie p. Skrzyńskiego znaj-
duje się głęboki pokłon w stronę — Belwe-
deru.

Zbieg tych wypadków jest tembardziej cha-
rakterystyczny, że oddawna znana jest w ko-
łach politycznych ambicja p. Becka, który pra-
gnął osiągnąć miejsce na stanowisku ministra spraw
zewnętrznych, oraz konsekwentne dążeń-
stwa p. Skrzyńskiego o jedną z wielkich
ambasad na zachodzie Europy.

Stąd w kołach politycznych opowiadają so-
bie, że zbieg wypadków nie był bynajmniej
przypadkowy”.

Podajemy te informacje, oczywiście, na odpo-
wiedzialność dziennika, który je przynosi.

P. Beck nad Baglami. Tam i ten właśnie utrud-
nił sobie, jak wykazywaliśmy, p. wice-minister
drogę do sympatyj zagranicy, pominiawszy sprawę
niemożliwą, że chyba nie pomyślał o eks-
perymentowaniu z szklami niewypraktykowanymi
do tak odpowiedzialnych zadań.

W wileńskim „Słowie” pisze pod tytułem „Tra-
gedia pogranicza” p. W. Kotwicka o tem, że wielki
przekształca granicę polską od strony wschodniej
niekiedy niekiedy nawet zbliżając się do wyso-
kowolich. Przeważa wśród nich element obli-
ski, białoruski. Co się z takimi uchodźcami dzieje?

„Taki uchodźca gdy się melduje na pierw-
sze placówce pogranicznej zostaje natych-
miast odeślany do aresztu i poddany ścisłym
badaniom. W obcym kraju i otoczeniu, nie
znając warunków, ani trybu postępowania, nie
rozumiejąc nierz języka nie wie o ma ro-
bić. Tak w odośrobinieniu przebywa do czasu
sądu, a następnie odsiaduje karę za przekre-
szenie granicy do pół roku i więcej (!). Po
wypuszczeniu go z więzienia jest pewnym,
że wszystko szkodliwie ukończono — po odby-
ciu na naturalizację jest nielegalny i z na-
stępnym czynności śledczych będzie mógł po-
suznać pracy i spokojnie się gdzieś osiedlić,
odkryszkawszy wolność.

Tu jednak — czeka go wielka niespodzian-
ka. O ile niżej ze znajomych, lub krewnych,
których nie mógł odszukać na „polskiej stro-
nie”, będąc zamkniętym i izolowanym, za nie-
go nie poręczył i nie znalazł mu pracy i na-
szkania, a także o ile on nie został podana o
prawo azylu w Polsce, zostaje leżąc samej
nocy, zaraz po sądzie, przenoszony przez granicę
i powrotem gdzie go czeka niedobry kula
w łeb, lub w najgłępszym razie zasyka na So-
łdki (na wyspy Solowieckie), czy też 10 lat
ciężkiego więzienia.

O tem zaś, że trzeba złożyć podanie, napi-
sać do krewnych i znajomych (na napisanie
często brak mu papieru i marki, lub kogoś,
co napisać za niego list zachce) nikt go nie
poinformuje, zależy to jedynie od dobrej lub
złej woli dozorczy.”

Ostatecznie po przewyżczeniu niestęchanych
nierz przeszkód uchodźca taki zostaje znowu
przemierzony tam, skąd uciekł.

Autorka pisze dalej:

„Bezwarunkowo między uchodźcami jest
bardzo dużo wywiadowców i odosobnionych
granicy, dla powrotu przy pierwszej
spokojności i nie można przeprowadzać
badania i obserwacji przy ścisłych, jak to niekiedy
zrzucają. Taki jednak element łatwo roz-
poznać, przy pewnej dozie wprawy i nie uspra-
widliwia on bynajmniej sposobu obywateli
ogółu i niedulidzkiego wprost gubienia ludzi,
którzy z całym zaufaniem, a zarazem z całą
bezbornością istot ciemnych, do nas po-
rzucają dąga.”

Tam, gdzie w urzędach pracują ludzie, są
mi podchodzący za kłopotami, rozumiejący tra-
gizm tej sytuacji i gdzie jest lepiej, uchodźcy
otrzymują rady co do wymaganego procedury,
czasem parę dni zwłoki, lub napisanie listu,
lecz tam gdzie są urzędnicy ze stron dalszych,
nie rozumiejący tych skomplikowanych kre-
sowych warunków i trzymający się martwo
literary prawa, tam mają wielkie rozdzierające
wprost serce.”

Zbieg-intendy da sobie radę — ofiarą pada
chłop.

W przypisku redakcja „Słowa” podaje, że nie
zna bliżej tych stosunków i drukuje artykuł na

Międzynarodowa Konferencja Kobiet

Tow. Philipsa oświadczyła, że jest upoważnio-
na do wyrażenia w imieniu brytyjskiej Labour
Party i brytyjskich związków zawodowych naj-
waższego współczucia narodom uciskanym przez fa-
szysty. Tylko w demokracji możliwa jest obrona
praw kobiet. — Na tem posiedzenie czwartkowe
zamknięto.

Dyskusja nad referatem tow. Senderowej trwała
dalej w drugim dniu obrad, w pigulek 24 min. Pier-
szą przemawiała powitana gorącym odśladkami
przedstawiciela ofiar dyktatury Hortynego, po-
stąpiła do sejmu węgierskiego pani Andrzej-
czakowa, która w ostrych słowach dyktaturę we-
gierską. Tow. Kethly zakończyła słowami: „Wola-
my do kobiet w krajach wolnych od fašystów:
Macie skargi w rękach Macie dużo do stras-
cali”

Tow. Rosenthalowa (Polska — Bund) stwier-
dziła, że robotnicy żydowscy w Polsce cierpią pod
uciskiem nie tylko ogólnej politycznej reakcji, a i
własnej narodo-wyższości reakcji, reprezen-
towanej przez chasydzkich idyotyzmów i szjoniżm.

Referentka w słowie końcowym stwierdziła, że
fašysty jest ostatnią nadzieją kapitalizmu, ura-
towania go jednak nie zdoła. Naszym zadaniem jest
wprowadzić nasze pokolenia do nowego świata so-
cjalizmu i prawdziwej wolności. — Rezolucja prze-
łożona przez referentkę została jednogłośnie u-
chwalona wraz z dodatkami zgłoszonym przez to-
warzyszkę brytyjską. Rezolucja ta stwierdza, że
kobiety socjalistki uważają za swój obowiązek stać
w pierwszych szeregach w walce z fašystami.

Przy następnym punkcie porządku dziennego:
„Kobieta w życiu gospodarczym” wygłoszona 4 re-
feraty omawiające sytuację kobiet w handlu i
przemysle, w rolnictwie i gospodarstwie domo-
wym.

Tow. Elzbieta Ribhuus-Pelletier wskazała że sy-
tuała sprawę sytuacji kobiet w przemyśle i han-
dalu, stwierdzając, że racjonalizacja przyspiesza
ogromnie proces wciągania kobiet do pracy w
przemysle i handlu. Kobiety muszą zrozumieć, że
tylko przez organizację i pełną solidarność z me-
ńskimi kolegami, mogą bronić się przed wyżyskiem.
Więć organizacyjna jest konieczną zwłaszcza w
czasie kryzysu, gdyż kobiety są pierwszą ofiarą
masowych redukcji. Referentka zwraca się w o-
statnich słowach do „demagogicznych nagonek
na zarobkujące mężatki. Obwiniają przez kobiety
Bogatego poziomu płac policyj koniec tylko wprowadzenie
w życie zasady... równa płać za równą
pracę. Następnie referentka omówiła zadania 40-
godzinnego tygodnia pracy, urlopów płatnych,
rozmnożeniu kobiet w ubezpieczeniu od bez-
robocia i na starość, ochrony ciąży i macierzyń-
stwa oraz dalszej rozbudowy opieki nad dzieć-
mami.

Tow. Elzbieta Ribhuus-Pelletier wskazała że sy-
tuacja kobiet pracujących w rolnictwie jest fa-
kalna. Już z tego powodu, że w ogóle praca w ro-
lnictwie jest nieprzystępna wszystkim, w dziedzi-
nie ochrony pracy i ubezpieczeń społecznych. Ro-
botnicy rolni obija ją płci muszą być na tem pola
równopowiniani z przemysłowcami.

Tow. Izabela Blume (Belgia) stwierdziła, że pra-
ca gospodni domowych musi być narazicie uzna-
na za zawod i szanowana zgodnie ze swoim re-
zeczywistym gospodarczym znaczeniem. Zadaniem
kobiet gospodni jest obniżenie, bo one muszą przy-
gotować przyszłe gospodarstwo socjalistyczne. —
Z tej konferencji musi wyjść zew do socjalistek
gospodni, by całą siłą poparty spóldzielnie spo-
życzeń, by całą drogą przygotowania podwójny pod-
przebieg w ustroju społecznym.

Tow. Jennie Johnson (Anglia) omawiała sy-
tuację żeńskiej służby domowej. Służące są ko-
puszcuskiem proletariatu i wyjęt z tej sytuacji wo-
gła tylko przez zorganizowanie się zawodowe i zain-
teresowanie się życiem politycznym, aby umiały
uczynić należyty użytek ze swego prawa wybor-
czego.

Nad referatami w sprawie sytuacji kobiet w ży-
ciu gospodarczym wywijała się dyskusja, w któ-

tej tow. Henryka Crone (Dania) wskazała, że or-
ganizowanie się kobiet zawodowo może mieć nie-
szczę tylko na podstawie zasady równy płać za
równą pracę, tow. Ludwika Schröder podniosła
konieczność rozeznaczenia konwencji waszyngtoń-
skiej o ochronie macierzyństwa na robotnicze rol-
ne, tow. Emma Freundlich (Austria) zwróciła u-
wagę, że przy opracowywaniu programu socja-
listycznego dla kobiet gospodni, trzeba pamiętać
także o gospodniach pracujących jednocześnie
zawodowo, tow. sen. Dorota Kłuszyńska (Polska),
przedstawia obecny rozpatwiony stan ustawo-
dawa społecznego w Polsce, tow. Gertruda Han-
czypomniła konieczność energicznej obrony
praw zarobkujących mężatek, tow. Klara Kalnin
(Łotwa) stwierdziła, że nawet w tym ciężkim kry-
zysowym okresie nie wolno nam zapominać o za-
sadniczym prawie kobiet do pracy. W dyskusji
przemawiali prócz powyższych także tow. Dorota
Jesson (Anglia), Izabela Blume (Belgia), Marion
Philips (Anglia), Barbara Ayrton-Gould (An-
gla), Elza Paul (Czechosłowacja), Augusta Ag-
oston (Węgry), Zuzanna Buisson (Francja), Toni
Plutzer (Austria), Ellenore-Hulliger (Szwajcar-
ja) i Olga-Otina (Galicja).

Koncowe posiedzenie konferencji kobiecej odby-
ło się w sobotę rano. Tow. Adelajda Popp złożyła
sprawozdanie z rozwoju socjalistycznego ruchu
kobiecego w ciągu ubiegłego tróćcia. Był on cy-
frowo dość znaczny, liczba zorganizowanych party-
tyn socjalistek podniosła się z 1,152,542 na
1,282,588. Na wzrost ten złożyły się zwłaszcza tylko
4 kraje, a mianowicie Wielka Brytania, Niemcy,
Austria i Belgia).

Pod uchwalenie rezolucji konferencja uchwaliła
upoważnić tow. Marion Philipsa do złożenia kon-
gresowi Międzynarodówki sprzeciwu z obrad
konferencji, poczem konferencja została zam-
knięta.

Posel Waszkiewicz chce wrócić do NPR

Pisałszy już o rozłamie w łódzkiej „NPR” le-
wy na le do stosunku do „sanacyjni” organi-
zacji zawodowych. Po stronie tych, którzy mają
dzieć „sanacji”, stanął poseł do BB. Waszkiewicz.
Obecnie praca emperowska donosi, że poseł Wa-
szkiewicz poczynił lotki celem powrotu do „NPR
prawicy”, lecz, sądząc z eunucji tych pism,
NPR prawica nie ma bynajmniej zamiaru przyjąć
„mawtobnoego” grzesznika.

Przegląd prasy

P. Skrzyński oskarża. — Tragedia uchodźców
z Rosji Souwieckiej. — Kurjerkae znawstwo za-
bitków i historii.

W wywiadzie, wydrukowanym w „Kurjerku”
był premier i min. spraw zagranicznych p. Alek-
sander Skrzyński ubolewa nad biernością i nie-
dokrewnością polityki polskiej. Mówiż musi za nas
nasza sojusznica Francja; a przecież „nie je-
stemy poistwem nieletniem”. „za nawiasem nam
być nie wolno, albowiem oburzania historyczną
gra jest w tolu...”. „Być w tej gra nieobecnym to
zaprzeczcie swemu istnieniu, to przyszywać światu
do tego, że problem ogólna-szlachetna kochać się
w Berlinie.”

Nie ulega wątpliwości, że nasza polityka zagra-
niczna prezentuje się jako zaułkowo i niewy-
rażnie, ale czy całą winą za to spada na niewia-
ściwe właściwości kierownika tego resortu, które-
go oskarża p. Skrzyński? Czy nie utrudnia mu
sytuacji polityka wewnętrzna w kraju?

„Polonia” widzi w wysięgnięciu p. Skrzyńskie-
go pewien manewr zakulisowy. Wskazawszy na
dawne porachunki pomiędzy pp. Skrzyńskiego i Za-
leskim, pisze dalej:

odpowiedzialności autorki, która, dodamy nawiasem, sama w Niewiedzy zorganizowała „Sejkoje pomocy wzięłom i uchochodzim za kordoni”.

Warszawska „Polska” hierze na fundusz **dodatek „literacko-naukowy”**. „Kurjerka” za różne „ciurośa” w artykule o **zapomnianym** jakoby grobowcu Piastów w katedrze św. Jana w Warszawie. Znaczą kurjerkowie pomieszać przy tej okazji Janusza I z ostatnim księciem mazowieckim Januszem III.

„Polska”, drwiąc z „erudycji” kurjerkowej pisać, że „Kurjerka”, stosując u siebie hasło oszczędności, powierza widocznie opracowywaniu artykułów z dziedziny historii sztuki ludziom „z doktoratem palacu prawa brukowej”. Do tej nawiązki wcielił się jednak i „dabik drukarski”, który przekręcił w „Polsce” datę urodzenia i śmierci Janusza I.

Węłci i na każdym kroku „wielki dziennik”, jak siebie nazywał „Kurjerka”, daje dowody swego „znawstwa”.

LISTY Z KRAJU

Chwałów, 28 lipca.

SKAŃDALICZNE METODY POSTĘPOWANIA KOMISARZY I LEKARZY W CHRZANOWSKIEJ KASIE CHORYCH, KOSZTOM CHORYCH ROBOTNIKÓW

Jedeli pragniemy napisać o stosunkach, jakie zaplanowały w Kasie znajdujące się pod niepodzielnym zarządzeniem pp. komisarzy, zastrzegamy się, że nie piszemy tego z zarzucaniem nam „nie-nawiedzi partynowej” do komisarzy, czy do lekarzy, lecz piszemy o tem wyłączenie dlatego, że postępowanie takie uważamy za krzywdzące członków Kasy tak na zasilkach jak i na zdrowiu.

Być może, że użyte przez nas wyrazy pod adresem komisarzy i lekarzy będą się wydawać ostrze — lecz trudno, zdaniem naszym należałoby takie postępowanie nazywać jeszcze ostrości. Jakże to inaczej mamy nazywać? Robotnik, który doznał ciężkiego nieszczęśliwego wypadku, leczył się przez 11 tygodni i został przez lekarza ordynującego po tych 11 tygodniach uznany za zdolnego do pracy, pomimo że robotnik zdolnym do pracy nie był. Ponieważ robotnik wskutek ran, jakie przy wypadku otrzymał, pracy podjąć nie był zdolnym, zwrócił się do lekarza ordynującego o przedstawienie go przed komisją lekarską. Tenże lekarz oświadczył robotnikowi, że on, jako lekarz ordynujący jest także komisją lekarską. Na takie załatwienie sprawy robotnik się zgodzić nie mógł i zwrócił się do naczelnego lekarza Kasy z prośbą o przedstawienie go komisji lekarskiej. Na prośbę tę otrzymał od naczelnego lekarza następujące pouczenie: „Na pismo Pana o przedstawienie komisji lekarskiej wyjaśnia się, że każdemu członkowi Kasy w razie niezgodzenia się na uznanie zdolnym do pracy przez lekarza ordynującego przysługuje prawo zgłoszenia temu lekarzowi zażalenia, który się ma należeć, a nie zgłoszenie do komisji lekarskiej”. Poleczka Kasy i podpisa naczelnego lekarza. Pouczony w ten sposób członek wniósł zażalenie przeciw postępowaniu z nim przez dotyczącego lekarza i natemże został powołany przed komisję lekarską na dzień 15 czerwca. Lecz naturalnie, jeżeli lekarz ordynariusz uznał go 30 maja zdolnym do pracy, to i komisja lekarska w 15 dni później uznała tegoż członka także zdolnym do pracy i basta!

Ponieważ tenże robotnik jest ubezpieczony także w kasie emerytalnej, poszedł do lekarza także Kasy Chorych, lecz ten badał go już tylko jako lekarz Kasy Chorych, tylko jako lekarz instytucji ubezpieczeniowej i tenże lekarz w dniu 14 b. m. uznał go za 100% niezdolnego do pracy! Ten proceder trwał od 30 maja do 14 bm. Z czego miał być ze swą szlachną rodziną biedny robotnik? Ale oć to pp. komisarzy i lekarzy obchodzi? Oni się o siebie postarali, więc wytrzymają, a robotnik powinien cierpieć, tracić zdrowie i darować kasie, który się ma należeć, żebyś była wystarczająco na pobory dla komisarzy i lekarzy. A czy wskutek odmówienia leczenia i zaskis i nalożenie na niego takich trosk nie odbiło się ujemnie na jego stanie zdrowia?

Może ktoś powie, że się stał jeden taki wypadek? Zaraz podamy podobny drugi! Inny robotnik zachodziwał 17 bm. Lekarz ordynujący i ambulatorium zapuścił jego kartę chorobową, musiał więc wyrobić nową kartę, ale na podstawie tej nowej karty został uznany za chorego dopiero od dnia 25 bm. A więc nieważnym uznano go za zaległość od 30 maja do 14 lipca, drugiemu zaś od 17 do 25 lipca. Jakże to inaczej nazywać jak okradaniem biednych ludzi? Może ktoś powie, że są przecież komisje rozjemcze, okręgowy urząd ubezpieczeń itp. instancje? Prawda, że na papierze to to wszystko jest, ale kto jest w stanie do-

wołać się dzisiaj do tych instancji o swoje słuszne pretensje? Tyko Behech, ale uczciwy robotnik tego nie jest w stanie dokonać.

Dzisiejsze Kasy Chorych pod zarządami sanacyjnych komisarzy i niektórych pp. lekarzy stają się wyłącznie korytem dla nich, a dla chorych członków pozostała tylko Kasa dla placenia do nich ciężko zapracowanych groszy, jako członków się wzięli. Od komisarzy tego się spodziewaliśmy i dlatego przeciw wprowadzaniu ich do Kas jak najstojęcej broniliśmy się, ale że dojdzie ze strony pewnych lekarzy do tego, że będą leczą nie na podstawie swojej wiedzy lekarskiej, lecz na podstawie komisarskiej gospodarki, na to nawet w dzisiejszych czasach nie byłśmy przygotowani.

Robotnicy takiego z nimi postępowania ze strony niektórych lekarzy nie zapomną.

KRONIKA

TUR

WYCIECZKA TUR DO KOBYLAN

W niedzielę 2 sierpnia urządził TUR wycieczkę do pięknego wawozu w Kobylanach. Równocześnie wycieczka zwiędła obóz letni czerwonych łurczy TUR w Kobylanach. Uczestnicy wycieczki wyjadą z dworca Zachodniego o godz. 8 rano do Zaborzowa, a stąd furkanką do Kobylan. Zbiórka o godz. 730 rano przed dworcem Zachodnim. Powrót o godz. 7 wieczór. Karta uczestnicząca w wycieczce 2 zł. 50 gr. Jedzenie należy wziąć na sobą, a razie niepoody wycieczka odchodzi się z następną niedzielę 19 sierpnia. Zgłoszenia na wycieczkę przyjmują łow, wicepr. Zarzewieć codziennie od 5-7 popołudniu w Administracji „Naprzodu”.

— 000 —

ESPERANTYSTY POWRACZĄSIĘ Z ZAGRANICZY W GOSCINIE TUR

We wtorek wieczór Koło esperantystów org. ml. TUR przyjmowało w pięknie odnowionej sal wykładowej TUR przy ul. Dunajskiego 5 towarzyszy esperantystów z zagranicy, przybyłych na kongres w Krakowie. Punktualnie o godz. 8 wieczór przybyli goście z zagranicy do TUR. Wśród nich byli m. in. profesor „Czerwona szczerbina” odpowiadający w esperantistach. Następnie prezes TUR tow. Korolewicz powitał na polsku przybyłych, a przemówienie przełknął na język esperantki tow. Czechowicz z Sosnowca, który przybył wraz z żoną. Prez. Koła esperantystów org. ml. TUR tow. Maurycy Osiek w dłuższym przemówieniu, wygłoszonym po esperantku, przedstawił pracę i rozwój TUR oraz działalność Koła esperantystów. Pięknie mówił po esperantku tow. Atbin Neuzil z Czechosławii, dyr. szkoły w Olencu, opowiadając o audyt osławianym robotniczym w jego kraju, kierowanym przez Akademię robotniczą przy pomocy ministrów i posłów socialistycznych. W końcu mowa zachęcał towarzyszy krakowskich, aby uczyli się języka esperantkiego, który szczególnie dla robotników jest ważnym, uczących się braćmi przesyłanym w wielkiej rodzinie proletariatu całego świata.

Tow R. Starners z Liepaja w Łódwie mówił o oświacie robotniczej na Łódwie, która kierowana jest przez „socialistyczne stowarzyszenie „Sekoly ludowe”. Po przemówieniu i wykładzie towarzyszy zakończył tow. Starners swą mowę.

W końcu propagandowe przemówienie za językiem esperantkim wygłosił tow. Czechowicz z Sosnowca, a tow. Osiek podziękował przybyłym gościom za miłą spędzony wieczór.

Odpowiedziem „Hymnu młodzieży” po esperantku zakończyło się miłe przyjęcie towarzyszy zagranicznych.

— 000 —

Eugeniusz Turbaczki

długotęgi współpracownik lwowskiego „Dziennika ludowego”, zmarł po krótkiej chorobie w leżnicy okręgowego Związku Kas chorych. Zmarły życie całe niemal związał z wydawnictwami naszej partji. Już przed wojną współpracował w „Głosie” piórem i rysunkiem. Porwany w wir wojny, dostał się do niewoli rosyjskiej, skąd powrócił po zawarciu pokoju i natychmiast znalazł się w grodzie pracowniczym „Dziennika Ludowego”. Zawziętym entuzjastą i gorliwym propagatorem prowadził krolewską dale codzienną. Ogromnie wraził przy okazji tragedję ludzką, której ofiary w szarem życiu codziennym opisywał, wkładając je do tejsy swej serce i współczucie.

Równocześnie malował. Kłopoty życiowe stanęły na przeszkodzie, aby ten duży talent artystyczny mógł się należycie rozwinąć. Musiał pracować przedwczesnym na życie. Mimo to znalazł dość czasu, aby poświęcić się swej ukochanej sztuce,

czytał dużo, gdyż jego żywy umysł interesował się wielo zagadnieniami, które usiłował zgłębić.

Beprzypadkła obowiązkowo cehowała Go przez całe życie. Nie dbał o dolegliwości ciała, nie miał nigdy czasu na chorowanie, dlatego niemal od biurka redakcyjnego przewieziono Go do lecznicy.

Cześć Jego pamięci. — 000 —

Sprawa 300.000 dolarów Jaworzna w banku holenderskim

Dyrektka „Amsterdamsche Bank N. V.” w Amsterdamzie zwróciła się do tamtejszego konsula polskiego z następującym pismem z daty 22 lipca: „Panie Konsulu! Zwrócił nasza uwagę artykuł, który się ukazał w „Naprzodzie” Nr. 160 z 17 lipca 1931, dotyczący kopalni węgla w Jaworznie. Te kopalnie nigdy nie miały konta w „Amsterdamsche Bank” i nie pojawiają, dlatego został on tu wstawiony. Czyż nie ma pomieszczenia z „Amstelbankiem” i który, jak Pana wiadomo, wstrzymał swoje płatności i z którym rzeczywiście kopalnie znajdowały się w stosunkach? Upraszam Pana o łaskawe poinformowanie rzeczowego dziennika o powyższym. Nie mam potrzeby dodawać Panu, że „Amsterdamsche Bank” nie znajduje się w żadnych trudnościach”. Podpisany: van Nierop.

Zgodnie z faktycznym stanem rzeczy stwierdzamy, że istotnie zaszła pomyłka przez pomieszczenie nazw banków — chodzi o „Amstelbank”, w którym Jaworzno łokowało swe kopalnie, nie zaś o „Amsterdamsche Bank”, z którym te kopalnie nie miały żadnych stosunków. Redakcja „Naprzodu”.

— 000 —

POWROT KOLONIJ UCZNIOWY Z PORĘBY WIELKIEJ Wyjazd przez Tow. kolonij wakac. dla uczniów gimnazjów m. Krakowa na wywczas wakacyjne uczniowie w liczbie 110 powracają po miesięcznym pobycie na kolonji w Porębie W. w sobotę 1 sierpnia o godz. 1715 wieczorem zdrowi, pokrzepieni fizycznie i duchowo. Kolonij towarzyszy w drodze kierownik prof. Władysław Koch, wraz z lekarzem dr. Mytnikiewiczem. Zazgad, że w drodze powrotnej rodziców w prośbę o przybycie na dworzec celem odebrania dzieci. Serja sierpieniowa starszych uczniów zgromadzi się po wina w niedzielę 2 sierpnia o godz. 10 rano w gimn. IV. przy ul. Krupniczej celem otrzymania informacji. Niezjawienie się ucznia w tym terenie zbiórki wyklucza go od udziału w kolonji. Wyjazd tej serji w liczbie 110 uczniów nastąpi 3 sierpnia. Kolonja sierpieniowa pozostanie w Porębie W. do 1 września włącznie.

KRADZIEŻ STEMPŁA NA 1 TYSIĄCĘ ŻŁ. Do sklepu tytoniowego w Krakowie, ul. Wesoła 28, b. m. w dniu 28 lipca, około południowych kilku osobników czyniła drobne zakupy i kradnąc przytem stempel na sumę około 3.000 zł. Zanim zauważono kradzież, sprawy ułonnij się.

ZNOWU KRADZIEŻ ROWERU. Janowi Zaruskiemu, z Andrychowa skradziono rower „Syrus” wartości 280 zł, który to rower pozostał bez dozoru w Ryńku gl. obok restauracji „Pod Ratuszem”.

ZAMYKAC OKNA! Mimo prawie codziennych notatek ostrzegawczych w prasie o częstych kradzieżach dokonanych przez postawione otworem na noc okna mieszkań parterowych, właściciele tychże są nadal nieostrożni i nieprzeornij i pozostawiają łatwo dostępne okna otwarte na noc, umożliwiając złodziejom dokonywanie kradzieży przedmiotów, które szybko i cicho sprzątnąć można, jak garnki, zegarki, portfele itd. i naradzają się lekkośmiejnie na straży. I tak zgłoszono znowu całą serję kradzieży przez otwarte okna, a mianowicie: kradzież garderoby wartości 280 zł, gotówki i biżuterji wartości 1.400 zł, zegarka, papierosów, 2 portfelów i garderoby wart. 350 zł, ubrania wart. 70 zł. dr. Zamykac okna na noc w domach parterowych.

TEATRY I KONCERTY

OPERA I OPERETKA LWOWSKA W TEATRZE IM. J. SŁOWACKIEGO. Wykonany z Corneville” m. in. R. Planquette, niewykonywana od wielu lat w Krakowie, ukazał się dziś jako pierwszy z pp. Fontanówna, Węgrzynówna, Gruszczyńska, Polakowski, Sosłowski, Synowicki i Werchow w partach głównych, od którego D. Polakowski w sobotę i sierpnia następnego zagranicę artystów i niedoświadczonych pozostał. Aż wreszcie w operze Delibes „Lakme”. Pozostała obsada tworzą pp. Holmanowa, Hąglarówna, Nochowicz, Węgrzynówna, Łowczyńska, Udzko, Wronski i Worch. Dyrygent m. Zuna. — W celu uprzyjemnienia widoków w przyszłym sezonie publiczność dyrygenta organizuje cykliczne przedstawienia popularnych najełniejszych utworów muzycznych. Pierwsza tego rodzaju widowisko odbędzie się w niedzielę 26 sierpnia o godzinie 3 popołudniu, której wepnie artysty: Zdzisław Węgrzyn, Czerwinski, Holmanowa, Udzko i Romanowski w partjach naczelnych, pod batutą M. Zuna.

Z TEATRU BAGATELI. Jutro w piątek jedyny gościnny występ „śwież Poloni” Zofii Batyckiej w komedii Bachwica „Romantyczna Noc”. W innych rolach ofiary Barwina i Jan Orsza. W sobotę i śpienia rozpoczyna gościnny występ teatr Ireny Solińskiej i Stanisława Wysockiej. Znakomite teatry stworzyły nowy teatr, złożony z aktorów młodych, którzy pod kierownictwem reżyserkim Stanisławą Wysockiej z Ireny Solińskiej na czele stanowią jedną z najlepszych zespołów artystycznych w Warszawie. W czwartek przedstawienie „Dzień jego powrotu” i Wł. Jastrzębski-Zalewski „Borza w szklanej wodzie”. Oprócz tego sztuka Sommerst Maingana „Święty Plomien” jako specjalne pole do popisu dla Stanisława Wysockiej i Ireny Solińskiej. Biletów na te występy sprzedaje już tylko teatr Balcia oddzielnie od godziny 10 do 2 popołudniu i od 4 do 7 wieczorem.

KAZIMIERZ KRUKOWSKI. Jeden z najpopularniejszych piosenkarzy i humorystów polskich, wystąpi wraz ze swoim zespołem artystów warszawskich w niedzielę 2 sierpnia w Starym Teatrze.

SPORT

POGOŃ—WISŁA. Zapowiedzi niedzielnych zawodów ligowych Pogoni z Wisłą wywołują wielkie zainteresowanie. Mecze ten będzie miał doniosłe znaczenie, albowiem oba rywalu są kandydatami na mistrza Ligi i zajmują obecnie w tabeli kierowców czołowe miejsca. Pierwszy porażkę od Wisły Ligi zdobyła się z Pogoni staciła na godzinę przeciwników Wisły. Przeczek meczu o godzinie 530 popołudniu na boisku Wisły.

— 0 — 0 —

Z Polski

ROZPRUCIE KASY W KASIE CHORYCH W KROSNIEN. W nocy na 28 lipca nieznaną dotychczas sprawcą dokonano włamania do Kasy chorych w Krosnie, gdzie rozbili kasę i skradli gotówkę 1.018 zł. Włamanie dokonali rutynowi kassarze. Wskazując na to również szczegóły, że pracowali w rekawiczkach, nie pozostawiając nigdzie śladów ani odcisków palców.

ZAMACH BOMBOWY JAKO ZEMSTA ODPAŁONEGO KONKURENTA? Do mieszkanca Marii Stebnickiej w Hurku kolo Przemyśla, nieznaną sprawcą wrzucił przez okno jakiś przedmiot, skonstruowany na podobieństwo bomby, który upadając eksplodował na ulicy Stebnickiej, raniąc, wyciągnął w strzępy pierzyny, którą była nacięta i podczas snu Stebnicka została ranna w nogę i głowę, jednakże stan jej nie jest bardzo ciężki, zaś spłuka obok w drugim łóżku córka Stebnickiej, która, licząc lat 21, ran żadnych nie odniosła, lecz wskutek huku jaki powstał w czasie eksplozji ogłuchła. O silie wybuchu świadczy to, że całkowicie urządzenie domowe zostało zdemolowane i zniszczone, wszystkie szyby w oknach wylatywały, a nadio budowę mieszkalny uległ wielkiemu uszkodzeniu. Policja energicznie śledzi to, do prowadzą niewątpliwie do wykrycia sprawcy. Narazie o dokonanie opisanego zamachu podejrzany jest Jan Czorniak, mieszkaniec Boleszycy k. Przemyśla, który od dłuższego czasu pałał niechęcią do Stebnickich, gdyż córka ich Zofia nie chciała się zgodzić na zamążgostkę za niego, a nienawidzi 4 spotęgowana się ostatnio, gdy Czorniak powiedział wiadomość, że Zofia Stebnicka wróciła do miasta wraz z inną parobczakiem.

GROZNY POŻAR — RATOWNICY ZATRUCI GAZAMI. W zabudowaniach Marcina Klechby w Głusowie pod Przemyślem, wybuchł pożar, który w chwili swego gwałtownego wybuchu wymazał i zabudowania gospodarskie. Jako podobnieżano o podpalenie, aresztowano Michała Dunę, zięcia Klechy. Powodem podpalenia miały być niemiaki rodzinne. W czasie akcji ratunkowej Klecha pobiegł do pobliższej studni celni nabrania wody. Z powodu braku żorawia wstąpił on do studni drabinę i szedł w głąb. Owiany gazami, wydobywając się z zanieczyszczonej studni, stracił przytomność i spadł na dno. Na ratunek przybiegli dwaj parobcy, którzy spotkali ten sam los. Po pewnym czasie dopiero spostrzeżono niebezpieczeństwo i parobcy rozpoczęli poszukiwania. Wydobycie ich ze studni i z trudem przyprowadzono do przytomności.

SKAZANY NA ŚMIERĆ POWIESIŁ SIĘ W WIEZIENIU. W więzieniu w Czortkowie powiesił się Józef Kozaczek, który odsiadywał karę za wymordowanie całej rodziny, złożonej z sześciu osób. Kozaczek skazany był na karę śmierci, został jednak załóżona apelacja i morderca czekał w więzieniu na rozprawę.

TAJEMNICZE MORDERSTWO WACHMISTRZA. W niedzielę wieczorem zamordowany wczoraj w Szeszowie, powiat Kossów starszy wachmistrz zanderarmii powiatowej Marjan Romaniewicz, mający swoją stałą przydział służbowy przy X. djonie żandarmerii wojskowej w Przemyślu. Wachmistrz Romaniewicz spędzał swój urlop wypoczynkowy na letnisku w Pistyniu, pow. Kossów. Przed południem Romaniewicz wyszedł z Pistynia i udał się do okolicznych lasów na polowanie. Ubrzojony był w karabin i rewolwer, a

Szczegóły afery biletowej w Łodzi

W Łodzi śledziwa o handel fałszowanymi biletami okrężnymi w Łodzi wyszły na jak sensacyjną szczegółowo ośnośnie do głównego sprawcy Mrowca.

Przed 6 miesięcy dyrektor Łódzkiego oddziału „Orbisu” otrzymał zawiadomienie o pojawianiu się dużej ilości fałszowanych biletów okrężnych. Przywołał wówczas swego sekretarza, właśnie Mrowca i polecił mu zawiadomić policję. Mrowiec, który już wówczas fałszował i sprzedawał bilety, udał się do urzędu śledczego i złożył odpowiedni meldunek, zawiadamiając władze o... własnych nadzycach. Bezzwłocznie jego doszło do tego stopnia, że czyni starania w centrli „Orbisu” we Lwowie, by udzielił mu koncesji na sprzedaż biletów kolejowych, licząc na powiększenie się — 0 — 0 —

mimo to został przez nieznanych sprawców zamordowany. Przy zwłokach nie znaleziono ani karabina, ani rewolweru. Władze wdrożyły dochodzenie celem ujęcia sprawców i ustalenia tak tej zbrodni.

„WOJNA” NA MECZU PIŁKI NOŻNEJ MIĘDZY GRACZAMI I PUBLICZNOŚCIĄ. W niedzielę na boisku podwójnym w Bykowie (Górnym Siemsku) odbywał się mecz piłki nożnej między drużyną miejscową a klubem sportowym „Jedność” z Michałowic, doszło do zajęcia między publicznością i graczami. Mianowicie na drugie michałkowicką, która odniosła zwycięstwo w meczu, rzuciła się publiczność i dotknęła pobili ją łaskami. 4 członków drużyny michałkowickiej zostało ciężko pobitych. Dopiero interwencja policji, która zmuszona była do użycia broni białej a nawet do dania kilku strzałów na posterach, zdołała odprężyć atakujących napastników.

KATASTROFA SAMOLOTU PASAŻERSKIEGO POD TORUŃM. Przedwczoją był Tętuwinięgnął hotel, do niebezpieczny w Bykowie katastrofą samolotu pasażerskiego, która na szczęście nie pociągnęła za sobą poważniejszych następstw, poza doszczętnym zniszczeniem aparatu. Około godz. 930 mieszkańcy Jakóbskiego Przedmieszcza zauważyli nadlatujący z Warszawy wielki samolot cywilny „Junkersa”, stałe o tej godzinie przelatujący nad Toruniem, w drodze do Bydgoszczy. Nagle ustał warok silnika i samolot zaczął szybko planować na pola podtoruńskiej wioski Kaszczek, obok szosy prowadzącej do miasta. Gdy aparat znajdował się już nad ziemią, zresztą nie nadzwyczajnej wysokości, spód samolotu zawadził o druty telegraficzne, rozrzucone na słupach przy szosie i samolot runął na ziemię. Pilot p. Pecho i pasażer kapitan z 3 pulku art. polowej donarli tylko lekkich kontuzji, natomiast asystent „Junkersa AAS 3” uległ zupełnemu rozbiciu. Motor zrzucony uległ kilka metrów za szczyłkami karłus, obok palomanych skrzydeł. Przejedźnięta własnica samochodem mec. Jezierski odwiózł i pilota i pasażera do szpitala wojskowego, gdzie obydwóch natychmiast opatrzono. Rozbita silnica samolotu zajęła się pogotowie. W pobliżu lotniskowego.

BANDYCER NAPAD NA SZOFEROW TAKSOWEK W ŁODZI. W poniedziałek o godz. 4 na poszukiwanie autobusów w ul. Rokietniczej 108 gruba zabójczych w noże i lomy napastników zatakowała właścicieli taksówek. Bandyci, zadawczy taksówkarzom szereg ciosów, zrabowali im całą gotówkę w sumie kilkuset złotych. Po dokonaniu rabunku bandyci zbiegli. Pościg policyjny pozostał bez rezultatu. Jeden z rannych Lisman, został przewieziony do szpitala.

STRASZNY ZGON ROBOTNIKA W zakładach „Schlosserskiej” Manufaktur w Ożorkowie pracował od pewnego czasu 26-letni Felczak Władysław. Ostatnio był on zajęty przy zakładaniu pasa transportowego w przedzielnym. W chwili, kiedy Felczak znajdował się przy kole rozpedowem, puszczonem w ruch, pas, że spięty, zerwał się i owinięwszy głowę robotnika formalnie odwrął ją od kadłuba. Na widok krwi, tryskającej obficie na posadzkę sali 4 kobiety straciły przytomność.

WALKA Z PRZEMYŃNIKAMI. Na przejściu granicznym kolo Lagewnik w czasie nielegalnego przekraczania granicy przez szajkę przemyślników doszło do użycia broni przez funkcjonariuszy straży granicznej, w wyniku czego dwóch przemyślników zostało rannych. Wczorajszego dnia zdołano przytrzymać dwóch dalszych przemyślników, zaś czwarte w łicbie 5 osób zbiegła. Na całym terenie pogranicznym znaleziono wielką ilość porzuconych przez przemyślników towarów.

ŻONA ROZSTRZELANEGO SPIĘGA UŻYSKAŁA ZGODĘ NA EKSHUMACJĘ ZWŁOK. Żona rozstrzelanego spiegi Piotra Demkowskiego, która wyrzeka się swego męża, przybierając nazwisko panielskie Międwiedziej, uzyskała ka-

sków przez ich podbieranie. Prośbę Mrowca jedynak odrzucono, gdyż oddział łódzki ma wyłączność na Łódź.

Falsterstwa Mrowca i jego spółników długo nie wychodziły na światło dzienne na skutek

NIEWYKŁEŁE ZŁECZNOŚCI AFERYZYSTÓW. Podpis na biletach okrężnych, na których Mrowiec fałszował nazwisko dyrektora „Orbisu”, były tak umiejętnie wykonane, że nawet przy bliższych oględzinach trudno było ustalić ich nieautentyczność.

Intensywnie możliwości dalszych sensacyjnych szczytów, które wychodzą na jaw wraz z zeznaniami poszkodowanych, których lista obejmuje już wielką ilość osób.

— 0 — 0 —

koby zegużo na ekshumację zwłok Demkowskiego, w celu pochowania go na jednym z cmentarzy warszawskich. Demkowska prośbę swą umotywowała względami czysto rodzinnymi. Nie chce ona, by dzieci jej odwiedzały grób na miejscu strażenizacji — wyrzutek społeczeństwa, lecz by miały możliwość przyjeżdżać na cmentarz i odmówić modły za jego duszę. Kiedy nastąpi ekshumacja i przeniesienie ciała, narazie niewiadomo.

SPRAWA JANA POLANSKIEGO 10-letniego skazanego przez sąd okręgowy w Warszawie na 10 lat ciężkiego więzienia za usiłowane dokonanie zamachu na gmach poselstwa sowieckiego w Warszawie, znajduje się na wakancje sądu apelacyjnego w połowie września. Polanski, którego obrońcą jest adw. Hofmank-Ostrowski, znajduje się obecnie w więzieniu. Polanski zwrócił się z prośbą o dostarczenie mu pieniędzy, które nadesłała mu siostra jego z Jugosławii.

WYBUCH BENZYNY W AUTOBUSIE. Na drodze z Kalwarii do Wławy w pobliżu Bolutpia w przepelnionym autobusie spółdzielni miejskiej nastąpił wybuch zbiornika z benzyną. W momencie wydobywającej się ze zbiornika uniemożliwił kierowcy zatrzymanie samochodu. Ponadto szofer, spostrzegłszy, że kierownica nie działa, wyskoczył z samochodu, autobus zaś pozabawiony kierunku wpadł do rowu. Trzech podróżnych odniosło ciężkie rany.

— 0 — 0 —

Z zagranicą

IRAGICZNY ZGON AMERYKAŃSKIEGO „KRO LA STALI”. Prezes koncernu stalowego w Nowym Jorku Harry Marks, zatonął na oczach tłumy kapłacych się, wśród tragicznych okoliczności. Harry Marks udał się ze swojoma bratanicą do kapelskiej Orchard Beach nad jeziorem Erie. Każdego dnia odwiedzał Marks przeczajkę po jeziorku z chłystycznymi dziewczynkami. 14-letnia Filis i 10-letnia Jackie. Onegdaj dziewczynki poływały same. Nagle młodsza Jackie wskoczyła do wody, aby przemieścić się na lód wody. Widocznie jednak siły odmówiły jej posłuszeństwa, gdyż za chwila tonąc, wołając o pomoc. Starsza siostra rzuciła się natychmiast za młodszą, lecz pod wpływem naglego kurczu zniknęła pod wodą. Widząc to Harry Marks, usiłował wyratować Filis, lecz utonął wraz z bratanicą. Młodsza dziewczynka zdołała dobrać się do pływackiego miejsca i ocalała. Scenie tej przypatrywało się z brzegu mnóstwo ludzi, lecz nienależąc, że chodzi o ćwiczenia dla zabawy, nikt nie pospieszył z pomocą.

Masowość katastrof lotniczych

Przeżarcie wywołuje częstotliwość katastrof w polskim lotnictwie wojskowym. Niemal codziennie pod gruzami spadającego samolotu ginie życie ludzkie. Ale wypadki te przechodzą jakoś bez wrażeń i bez następstw, a chyba nie jest w tej dziedzinie wszystko w porządku. Ktoś przecież musi za to ponosić odpowiedzialność.

Katastrofy są tak częste nie od dzisiaj. Swego czasu posłowie, pochodzący ze sfer legjonowych, podnosili z tego powodu gwałtowny alarm. Samoloty wojskowe nazywano „latającymi trumnami”. Od tego czasu wiele się zmieniło w względzie personalnym w dowództwie lotnictwa zmienilo. Ci, którzy dawniej alarmowali, dziś za losy lotników wojskowych są w zupełności odpowiedzialni. Ale „latające trumny” nadal się spustoszone i nie się nie dzieje, aby ten stan naprawić. Zdać się, że proces majora Kuchali za to miał stosunki panujące w lotnictwie, ale wszystko pozostało po staremu. Jakże będzie nadal z „latającymi trumnami”?

TELEGRAMY

NOWY WICEMINISTER SKARBU

Warszawa, 29 lipca (tel. własny „Naprzodu”). Nowy wiceminister skarbu dr. Władysław Marjan Zawadzki urodził się w Wilnie 8 września 1885 r. Studiował w Wilnie, w Moskwie, Krakowie i Lipsku, oraz ukończył szkołę nauk politycznych w Paryżu. W roku 1919 został profesorem nadzwyczajnym politologii warszawskiej, a w roku 1920 profesorem zwyczajnym uniwersytetu w Wilnie. Później wykładał w wyższej szkole handlowej w Warszawie. Od dłuższego czasu prof. Zawadzki był kierownikiem prac komisji naukowej przy ministerstwie skarbu.

PODRÓŻ P. MATUSZEWSKIEGO DO ROSJI

Warszawa, 29 lipca (tel. własny „Naprzodu”). Były minister skarbu p. Matuszewski, jak prasa donosi, wyjechała na kilkutygodniowy pobyt do Rosji. Podróż ta ma charakter zupełnie prywatny.

RADA MIASTA WARSZAWY NIE BĘDZIE ROZWIĄZANA

Warszawa, 29 lipca (tel. własny „Naprzodu”). Agencja „Iskra” dementuje podaną przez niektóre dzienniki wiadomość o rozwiązaniu Rady miasta Warszawy i zaminowaniu komisarzy radzowskiego, jako którego wymieniano Kostka-Biernackiego.

ZAMIERANIE SAMORZĄDU

Warszawa, 29 lipca (tel. własny „Naprzodu”). Związek powiatów Powiatu zebrał dane z 241 powiatów (na ogólna liczbę 267), dotyczące budżetów samorządów powiatowych. Z danych tych wynika, że na rok budżetowy 1930/31 preliminowano wydatków zwyczajnych 145,662,000 zł., zaś na r. 1931/32 tylko 129,574,000 zł. Z liczby 211 powiatów nastąpiło zmniejszenie w budżetach zwyczajnych o 20,262,000 zł., a tylko w 40 powiatów nastąpiło zwiększenie o 4,183,000 zł. — Związek stwierdza, że w 211 powiatów odrębne zmniejszenie budżetów wynosi 11%. Inwestycje powiatów doprowadzone zostały do minimum.

PRZYPISZCENIE BUDOWY KOLEI HERBY—GÓDNYA

Warszawa, 29 lipca (tel. własny „Naprzodu”). Francusko-polskie towarzystwo budowy kolei Herby—Gdynia (tzw. magistrala węglowa) przeznaczyło około 60 milionów zł. z pożyczki kolejowej na roboty w bieżącym sezonie budowlanym. Roboty mają być prowadzone do pierwszych mrozów, niektóre zaś nawet w zimie. Przedewszystkiem pod koniec bieżącego sezonu budowlanego linia Bydgoszcz—Gdynia zostanie całkowicie wykończona.

— o o o —

ZAMIAST W HITLEROWCACH, W POLAKÓW

Królewiec, 29 lipca. Prezydent powiatu wschodnio-pruskiej zawiązał polską „Gazetę Olsztyńską”, wychodzącą w Olsztynie, na przeciąg czterech tygodni, t. j. od 29 lipca, do 25 sierpnia 1931 r. Zawieszenia dokonano na zasadzie dekretów prezydenta Hindenburga w sprawie zwalczania wykreślenia politycznych, z powodu umieszczenia dwóch artykułów, w których władze polityczne dopatrywały się „ohrazu rządu Rzeszy” oraz uznają je za „zagrożające bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu”.

LOYD GEORGE OPEROWANY

Londyn, 29 lipca. Przywódca liberalów Lloyd George, który od kilku dni zapadł na chorobę dróg moczowych, musiał się poddać dziś rano operacji. Wśród lekarzy, którzy asystowali podczas operacji, znajdował się także lekarz przybywający z lotnisk angielskiego lorda Dawson, Stan pacjenta jest narazie zadowalający. Lloyd George leży obecnie 68 lat.

BRAK WIĘSCI Z „ZEPELINĄ”

Friedrichshafen, 29 lipca. Radiostacja zakładów budowy sterowców nie posiada połączenia radiotelegraficznego z „Zeppelinem” już od nocy z niedzieli na poniedziałek. Droga okrężna nadchodzą sprzeczną z sobą wiadomości co do pozycji sterowca. Parowiec „Resolute”, idący z Rygiem na Szepiżberg, donosi, że we wtorek o godzinie 23 „Orla Zeppelin” znajdował się w odległości 410 mil od Svalbardu. Wiadomości nadchodzące z Moskwy, mówią, iż sterowiec znajdował się wczoraj nad Ziemią Polnochną (dawnej Ziemi Mikolaj). Trzecia wreszcie wiadomość, jaką otrzymała dyktacja linii okrętowej Hamburg—Ameryka, głosi, że sterowiec znajduje się obecnie ponad Nową Zemią i leci w kierunku Leningradu, gdzie spodziewa się przybyć we czwartek. Kierownik tutejszej stacji radiotelegraficznej przypuszcza, iż brak bezpośredniego połączenia należy przypisać odmiennym wa-

Walka o złoto między Francją a Anglią

Londyn, 29 lipca. Omawiając misję dyrektora Banku Angielskiego w Paryżu w sprawie zaciągania pożyczki 200-milionowej, prasa angielska już małe stanowisko nieprzychylnie, a nawet wręcz wroście akcji „Daily Herald” zwraca się w ostrych słowach przeciw twierdzeniom, jakie Anglia przedstawiała pomocy, aby mogła spełnić zobowiązania międzynarodowe. Bank Angielski ani nie potrzebuje pomocy, ani też o nią nie prosił. Jeżeli we Francji utworzył się syndykat — pisał organ partii rządowej — aby inwestować w Anglii około 25 milionów funtów, to zadaniem City londyńskiego byłoby lepiej, gdyby ten krótkoterminowy kapitał pozostał we Francji Wycofywanie i ponowne przyjęcie pieniędzy do Anglii jest obliczone na zaciąganie kredytu angielskiego.

„Daily Telegraph” dowiada się, że kwestia pożyczkowa napotyka nowe trudności. Podczas gdy Bank Francuski wyraził gotowość podpisania układu, wyłoniły się nowe nieporozumienia między gubernatorem Banku Angielskiego a ministrem skarbu Snowdenem, który twierdzi, że kredyty ten jest zupełnie zbędny.

„Times” pisze, że w kołach finansowych Anglii panuje przekonanie, iż rokowania paryskie zmierzają do ożywienia dawnego układu francusko-angielskiego, który istniał przed parą laty, wtedy, kiedy francuski finansjeryzm wciągnął weksle angielskie. Dotychczas jednak nie osiągnięto skutecznego porozumienia, które — zdaniem finansistów — nie będzie nawet potrzebne.

UMOWA NIE PRZYSZŁA DO SKUTKU

Paryż, 29 lipca. Dyrektor Banku Angielskiego sir Robert Kindersley opuścił wczoraj wieczór Paryż i wyjechał do Londynu, nie zawartych u-

kładu w sprawie pożyczki dla Banku Angielskiego. Bank Francuski i kilka większych banków francuskich zaofiarowały Bankowi Angielskiemu kredyty rezydentów w wysokości 100 milionów dolarów na bardzo korzystnych warunkach. Proponuje to Kindersley narazie odrzucił, ponieważ pragnie najpierw porozumieć się z gubernatorem Banku Angielskiego i ministrem skarbu. „Matin” zauważa, że w sprawie tej pierwszorzędna rola odgrywa strona psychologiczna. Finansjaliści londyńscy utrzymują bowiem, że pomoc ze strony francuskiej jest upokarzająca i woleliby, aby Bank Francuski udzielił pomocy Bankowi Angielskiemu w sposób dyskretny, nie w sposób przyznania mu wielkiej pożyczki. „Matin” sądzi jednak, że okoliczności są jednak silniejsze od oporu i tylko przez udzielenie kredytu będzie mogła Anglia wzmożnić swoją walutę i ustabilizować krótkoterminowe kredyty udzielone Niemcom przez banki angielskie. Można się liczyć z tym, że jeszcze przed końcem bieżącego miesiąca Anglia zdecyduje się na przyjęcie ofiarowanego kredytu. Dziennik wskazuje dalej, że w paryskich kołach bankowych istnieją dwa prądy: część bankierów sądzi, iż byłoby korzystnym dla Niemiec Niemcom kredytować za pośrednictwem Londynu i Nowego Jorku, druga natomiast część twierdzi, że rynek londyński jest już przesycony, a poza tym byłoby absurdem, aby kapitał francuski z temi samymi zabezpieczeniami puszcał na rynek niemiecki drogą określaną bez korzyści dla natury finansowej i politycznej.

ZNOWU ZŁOTO Z ANGLII DO FRANCJI

Paryż, 29 lipca. Na lotnisku w Le Bourget przybył wczoraj nowy transport złota angielskiego w ilości 1967 kr., wartości 33,1 pół miliona franków.

Niemcy grożą sabotowaniem akcji rozbrojeniuowej

Berlin, 29 lipca. Z kół poinformowanych donoszą, że podczas wzoralszej rozmowy ministrów angielskich i niemieckich w ambasadzie angielskiej poruszono także kwestię rozbrojenia. W związku z tem ministrowie angielscy pragnęli wyspowiadać opinie, czy Niemcy uznają projekt konwencji genewskiej za podstawę pracy konferencji rozbrojenia, którą to projekt dotyczący Niemcy stali odrzucać. Ministrowie niemieccy mieli odpowiedzieć iż rząd Rzeszy stoi na stanowisku zupełnego równoprawienia także w dziedzinie rozbrojenia. Projekt konwencji genewskiej został odrzucony przez delegata niemieckiego hr. Bernstorffa właśnie z tego powodu, ponieważ sprzeczną jest z zasadą równoprawienia. Kola polityczne niemieckie wyrażają pogląd, iż niema powodów, aby rząd Rzeszy zmienił w tej kwestii swe stanowisko.

POWRÓT MACDONALDA I HENDERSONA DO LONDONU

Berlin, 29 lipca. Angielski minister spraw zagranicznych Henderson wyjechał wczoraj rano po powrocie do Londynu bezpośrednio po obiedzie, jaki wydała ambasada angielska dla ministrów angielskich i gości niemieckich. MacDonald wyjechał dziś rano o godz. 10 na samolocie wojskowym, któremu towarzyszyli także dwa samoloty angielskie. Na lotnisku, przybramom odwiedzi i uderżającym flagami angielskimi i niemieckimi, zegnali odjeżdżającego premiera kanclerz Brüning, minister Curtius, ambasador angielski wraz z wyższymi urzędnikami ambasady oraz przedstawiciele władz.

Amsterdam, 29 lipca. W podróży z Berlina do Londynu samoloty angielskie wylądowały o godzinie 15 na lotnisku w Rotterdamie. Po krótkim postoju samoloty wyruszyły wkrótce na dalszą drogę.

REPERTUAR

TEATR IM. I. SŁOWACKIEGO

Czwartek: „Dzwony z Corneville”.
Piątek: „Wiktoria i jej huza”.
Sobota: „Lakme” (występ Ady Sari).
KINOTEATR
Apollo: „Spór o sierżanta Griszę”.
Corso: „Owoc zawiązan”.
Dom żołnierza: „Kobieta w płomieniach” (Olga Czajkowska).
Promień: „Wesoly wdowiec” (Henryk Liedtke).
Świątów: „Pokusa” (Greta Garbo).
Świt: „Lotnik”.
Sztuka: „Pod dachami Paryża”.
Ulecho: „Biedny Gigolo”.
Wanda: „W młej kawierence”.
Warszawa: „Chaplin po ślubie”.

RADJO KRAKOWSKIE

Czwartek 30 lipca

11.40: PAT. 11.55: Sygnal czasu, hejnał. 12.10: Gramofon. 13.10: Komunikat meteorologiczny. 14.50: Komunikat gospodarczy. 16.15: Komunikat dla żeglugi i rybaków. 16.50: Odczyt z Warszawy: „Wilhelm II w świetle nowych materiałów”. 17.15: Gramofon. 17.30: Odczyt z Warszawy: „Początek literatury czeskiej i słowackiej”. 18.00: Recital wiochocelny z Rafała Łanasa. 19.00: Rozmaitości, komunikaty. 19.10: Odczyt. 19.30: Komunikat meteorologiczny. 19.35: Komunikat państw, urzędu wychowania fizycznego. 19.40: Prasowy dziennik radiowy z Warszawy. 19.50: Słowo wstępne do festiwalu z Solbergą. 20.00: Opera komedia w dwóch aktach „Il matrimonio segreto” Donnika Carmony — z Solbergą („Matka” w tajemnicy). 22.30: Dodatek do prasowego dziennika radiowego. 22.35: Komunikaty z Warszawy. 22.45: Muzyka lanońska i lekka.

żunkom atmosferycznym, jakie panują w okolicach sobiegniejących. Liczone są już bowiem przed odłotem sterowca z tem, że po przelecień 80 stoniu szerokości północnej komunikacja będzie utrudniona lub zupełnie uniemożliwiona, ponieważ o tej porze roku panuje tam stałe dzieło, a wiadomo, że ale krótko rozpraszają się najgłębiej w nocy. O ile prawdziwa jest wiadomość, że sterowiec znajduje się już nad Nową Zemią, to dalszej akcji należy się spodziewać nawiązania bezpośredniej komunikacji między sterowcem a tutejszą sta-

NOWY LOT NAOKOŁO ŚWIATA

Londyn, 29 lipca. Penad Dublinem (Irlandia) zrehabilitował dziś po południu samolot amerykański, przypuszczalnie lotników Herndona i Pangborna, lecących naokoło świata w celu pobicia rekordu omików Postla i Gatty'ego.

KLESKA UPALÓW W KALIFORNII

Nowy Jork, 29 lipca. W Kalifornii panują obecnie niesłychane upały, których ofiara padło dotychczas blisko 100 osób.

Z DZIEK PÓŁ NOWEGO JORKU

Nowy Jork, 29 lipca. Przedzjadając wczoraj przez dzielnicę włoską auto niewiadomego pochodzenia strzelało nagle z karabinu maszynowego, wskutek czego 5 dzieci i dwóch mężczyzn zostało ciężko poranionych.

Czas odnowić przedpłac

na sierpień

Kierownik „Zeppelina” o wyprawie do bieguna północnego

Prasa donosiła już o wyprawie, jaką podjął Eckenher, na „Hrabi Zeppelina” do północnego bieguna. W wigilię lotu dr. Eckenher studiował ogromną mapę północnego bieguna, na której nakreślone były marszruty wielkich ekspedycji do bieguna Andrego i gen. Nobla. Marszruta „Hrabiego Zeppelina” od Petersburga przez Archangielsk, nieznadany obszar do wysp Nowosybirskich, oznaczona jest linią nakreśloną czerwonym tuszem.

Ta to marszruta wywołuje WĄTPLIWOSCI U EKENERA. Mapa została nakreślona przez członków aerokluby Towarzystwa, w którym od śmierci Nansena przewodniczył sam dr. Eckenher. Lecz Eckenher nie chce przyjmować instrukcji nawet od instytucji, w której zajmuje rolę prezydjalny. Eckenher kieruje „Zeppelinem” zupełnie samodzielnie i podlega tylko jedynej władzy, której podlega jej bez zastrzeżeń. Władza ta — to pogoda.

Krzyż już wiele legend o słynnym „wężu”. Eckenhera odnośnie do pogody. Lecz to, co oficery Eckenhera opowiadają o jego „jasnowidzącym nosie”, jeśli się tak wyrazić można, przeciąga wszystkie bajeczki amerykańskich gazet. Jednym słowem, Eckenher polega więcej na swojej intuicji niż na wiedzy naukowo-technicznej.

Jednym z najważniejszych zadań tej wyprawy do bieguna północnego jest zbadanie meteorologicznych warunków na obszarze podbiegunowym, ponieważ warunki te uważane są za

DECYDUJĄCE DLA POGODY W EUROPIE. Lecz nić inny jak właśnie Eckenher oświadcza, że nie wierzy, jakoby strefa arktyczna grała tak poważną rolę w ustaleniu pogody w Europie. Wydaje mu się również czystą teorią nadziej, jakoby kiedyś udało się przepowiedzieć pogodę na dłuższy czas naprzód z absolutną ścisłością. Najwyżej można mówić w odniesieniu do tego obszaru, o organizacji „meteorologicznej” pro-

rozdziwność na termin nie przekraczający trzech dni i z ciążością 70—80 proc. Tak daleko sięga meteorologiczny optymizm Eckenhera.

Na inne, znacznie ważniejsze zagadnienie: możliwość transkontynentalnej komunikacji powietrznej nad Lodowami Oceanem, spogląda dr. Eckenher znacznie optymistycznie. Lecz od uczestników tego planu dzieli nas ogromna przesłana czasu. Obecna ekspedycja „Zeppelina” powinna przedewszystkiem wykazać, czy jest w ogóle możliwość pewnej komunikacji powietrznej podczas niepomyślnego czasu lotu nad obszary arktycznym. Jeśli ta możliwość będzie dowiodzona, zbliżymy się znacznie do wspomnianego celu.

Eckenher nie posiada się szczególnie optymistycznie pod czas lotu do obszaru podbiegunowego, ponieważ podczas letnich miesięcy panują na arktycznym obszarze

GĘSTE MGŁY, dające się we znaki wyprawie pod dwójkami względem: pierwsze dlatego, że uniemożliwiają orientację i powodują niebezpieczeństwo, a po wtóre nie dają możliwości ograniczenia warunkiem większego obszaru i zupełnie lub częściowo przeszkadzają w dokonywaniu badań naukowych. Już to jedno, zianiem Eckenhera, jest wystarczające, by nie trzymać się ścisłe uprzednio opracowanego planu, ani też nakreślonej czerwonym tuszem linii, a zmieniać marszruty lotu zgodnie z warunkami meteorologicznymi.

Palniwa bierze „Zeppelin” dostateczną ilość. „Zeppelin” może, rozwijając pełną szybkość, przy pracy wszystkich pięciu motorów bez zatrzymywania się przebyć 110 godzin w powietrzu, a przez to pobór rekord długotrwałego lotu bez zatrzymywania się, co jednak nie jest jego zadaniem. Dlatego też przy pomyślnym wietrze „Zeppelin” będzie poruszał tylko cztery motory przy obniżonej szybkości. Dzięki temu Eckenher liczy, że zapasu paliwa starczy na 140 godzin, tj. na sześć dni. Za-

ROZPOWSTECZNIAJĄCIE „NAPRZÓD”!

pasy produktów są obliczone na dwa i pół miesiąca na wypadek przymusowego lądowania. — A do tego czasu, — zwróciła się dr. Eckenher, — mam nadzieję, że pospieszy nam z pomocą wyprawa ratownicza.

Dr. Eckenher staje się poważnym, gdy jest mowa o motywach, które skłoniły go do zorganizowania wyprawy do północnego bieguna, nie wważając na obecne ciężkie położenie finansowe Niemiec. Odpowiada, że tutaj chodzi

O MIĘDZYNARODOWĄ WYPRAWĘ, podjętą przez międzynarodową organizację naukową, jaką stanowi aero-arktyczne towarzystwo, w którym zasiadają prócz Niemców, Amerykanie, Szwedzi i Rosjanie.

Eckenher sądzi, że wyprawa do bieguna północnego podniesie autorytet Niemiec. Wyrzeczanie się tej wyprawie mogłoby być dowodem dla zagranicy, że Niemcy nie paują nad swymi nerwami.

Związki i zgromadzenia

POSIEDZENIE ZARZĄDU ZWIĄZKU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW UMYŚLOWYCH (Kraków, ul. Sławkowska 6. I piętro) odbędzie się w — oś 30 bm. o godzinie 7.30 wieczorem. — Wszystkich kolegom członków Zarządu wywisa się do punktualnego przybycia.

BACNOŚĆ TOWARZYSTWA GÓRNICZY W Z-GLĘBIU KRAKOWSKIM! W niedzielę 2 sierpnia w sali strażnicy w Chrzanowie, o godzinie 9 rano odbędzie się okręgowa konferencja Zgłębia Krakowskiego, na którą wszystkich zainteresowanych funkcjonariuszów i członków CZG zapraszamy.

Jan Papuga, sekretarz okręgowy CZG.

ODJAZDY POCIĄGÓW Z KRAKOWA

ODJAZDY Z DWORCA GŁÓWNEGO.

Do Lwowa — Przemysła — Rzeszowa — Lublina — N. Zagórz — Stryja — Krywnicy — N. Sącz — przez Tarnów:

0.15 osob. Lwowa (w czasie od 1. V. do 15. X. hr. prowadzi bezpośrednie wagony do Truskawca).

1.45 posp. Lwowa (Bucarest!).

4.00 posp. Krywnicy przez Stróżę (kursuje tylko od 6. V. do 30. IX. 1931 r.).

7.50 posp. Lwowa.

10.55 osob. Lwowa.

12.17 posp. Lwowa (Bucarest!).

12.25 osob. Krywnicy — N. Zagórz przez Stróżę.

14.25 osob. Tarnowa tylko w soboty (bez klasy 1-szej).

15.25 osob. Lwowa (przez Dębicę, przez Stróżę — N. Zagórz).

16.25 osob. Tarnowa (kursuje w dnie robocze z wyjątkiem sobót).

17.45 posp. Lwowa (Bucarest!).

19.15 osob. Bochni (bez klasy 1-szej).

20.40 osob. Lublina przez Rozwadów.

21.25 osob. Lwowa.

23.35 osob. Krywnicy — Stryja przez Stróżę.

Do Zakopanego — Rabki — Żarytego — N. Sącz — Żywiec przez Suchą.

4.15 posp. Zakopanego — Rabki — Żarytego (kursuje tylko od 6. VI. do 30. IX. 1931 r.).

8.15 posp. Zakopanego — Rabki — Żarytego (od 15. V. do 10. IX.).

9.50 osob. N. Sącz — Zakopanego (od 10. V. do 30. IX.).

15.35 osob. N. Sącz — Zakopanego.

17.51 osob. Żywiec przez Suchą — Żwardonia (od 15. VI. do 31. VIII. (bez klasy 1-szej)).

19.40 osob. N. Sącz (bez klasy 1-szej).

23.35 osob. Zakopanego.

Do Warszawy Główną — Poznań — Bytomia — Katowice.

2.40 posp. Warszawy głów. (tylko od 6. VI. do 30. IX. 1931 r.).

5.51 posp. Katowice (Berlin).

6.48 osob. Bytomia (bez klasy 1-szej).

12.45 osob. Bytomia (bez klasy 1-szej).

18.00 posp. Katowice (Berlin).

23.10 posp. Poznań.

Do Zembrzydowice — Ciesznia — Żywiec — Dzieńdzic przez Trzebińsk.

1.10 posp. Zembrzydowice (Wien—Prah).

4.35 osob. Zembrzydowice.

9.50 osob. Żywiec przez Dzieńdzic.

14.00 osob. Zembrzydowice.

17.35 osob. Ciesznia — Żywiec przez Dzieńdzic.

21.40 osob. Dzieńdzic — Bytomia — przez Szczakow.

Do Niepolomice — Wieliczki — Koczmyrówka — Oświęcim przez Skawinę.

4.30 mies. Niepolomice.

5.35 osob. Oświęcim przez Skawinę.

6.30 osob. Mgłaj.

13.25 osob. Oświęcim.

13.40 osob. Wieliczki.

13.50 osob. Koczmyrówka.

14.00 osob. Niepolomice.

16.30 osob. Wieliczki.

16.44 osob. Koczmyrówka.

20.05 osob. Wieliczki.

22.25 osob. Kr. Grzegorzec — Koczmyrówka.

POCIĄGI MOTOROWE.

Do Wieliczki — Koczmyrówka.

6.32 Wieliczki.

7.55 Koczmyrówka.

8.10, 10.07 Wieliczki.

10.20 Koczmyrówka.

11.15, 13.02, 15.14, 18.21, 19.30 Wieliczki.

20.20 Koczmyrówka.

21.55, 23.20 Wieliczki.

ODJAZDY Z DWORCA ZACHONIEGO.

0.10 posp. Warszawy Gl.

0.25 osob. Warszawy Wsch.

7.00 posp. Zembrzydowice.

7.45 osob. Katowice.

8.60 posp. Warszawy gl.

11.00 posp. Bydgoszcz — Hel (od 15. VI. do 30. IX.).

13.45 osob. Katowice.

14.35 posp. Warszawy gl.

15.25 osob. Chrzanowa.

16.30 osob. Chrzanowa.

19.15 osob. Trzebińsk.

20.10 posp. Gdyni przez Gdańsk.

20.20 osob. Warszawy gl.

23.45 osob. Łodzi kaliskiej.

WYPOŻYCZALNIA KSIĄŻEK

Czytelnia naukowa i biblioteczna w Krakowie, ulica św. Jana 1. S. posiada stałe wazellki nowo-wydane powieści. Bogaty dział naukowy — książki dla młodzieży. Wywisa na prowincję w praktycznych lekich skrzynkach. — Warunki przystępne.

Katalog kompletny 3 zlot.

DO OGCYNKOWANIA

przyjmują wazellki przedmioty i części żelazne ZAKŁADY GYNNICZNE POLCYNK w Krakowie, Romaszowska 11. Telefon 146-27.

Jakże w słodką ERDAL białą. Jaką gamę błasków gra. Tak przez szybę chłopa światła. Treba przysnąć — rano ma!

Pasta do obuwia

Erdal
Wyrob krajowy

PRACOWNIA TAPICERSKA

A. KONTUREK

Kraków, ulica Tad. Kościuszki 45.

Wykonuje wazellki prace w zakresie tw. wchodzące. Szybko, solidnie, tanio, również na raty

PROSZEK DO HOLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH

KOWALSKINA

USUWA NAJSILNIEJSZE BÓLE GŁOWY

FABRYKA CHIMICZNA-FARMACEUTYCZNA „A.P. KOWALSKI” WARSZAWA

Liny, sznury, postroćki, taśmy, siatki, pasy myślistkie, szpagaty, przybory gimnast., szorty, wyłaczarki itp. poleca firma

MARJA SPYTKOWSKA
(dowcip 12. WAKOWIENSKI)
KRAKÓW, DLA MARJACI 1. 7